

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată
de Bogdan-Alexandru Stănescu.

John Steinbeck, *Of Mice and Men*

Copyright © 1937 by John Steinbeck

Copyright renewed © 1965 by John Steinbeck

All rights reserved.

© 2013 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto autor: Nobel Foundation, 1962

Foto copertă: © Entertainment Pictures/Northfoto.com

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,

sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

STEINBECK, JOHN

Șoareci și oameni / John Steinbeck; trad. din limba engleză

de Dana Crăciun. – Iași: Polirom, 2013

ISBN : 978-973-46-3380-7

I. Crăciun, Dana (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Printed in ROMANIA

John
STEINBECK

.....
Șoareci și oameni

Traducere din limba engleză
de Dana Crăciun

POLIROM
2013

Bătrînul intră încet în încăpere. Ținea mătura în mîină. În urma lui venea un dulău ciobănesc șontorog, cu botul sur și ochi bătrîni, albicioși și orbi. Cîinele șchiopătă chinuit pînă la marginea încăperii, unde se așeză, icnind încet și lingîndu-și blana încărunțită și mîncată de molii. Rîndașul îl urmări cu privirea pînă se așeză.

— Nu trăgeam cu urechea. Stăteam numa' un pic la umbră și-mi scărpinam cîinele. Abia ce-am terminat de curățat spălătoria.

— Ți-ai băgat nasul ăla mare în treburile noastre, spuse George. Nu-mi plac băgăcioșii.

Bătrînul își mută încurcat privirea de la George la Lennie și înapoi.

— Numa' ce-am venit, zise el. N-am auzit nimica din ce vorbeați. Nu mă interesează nimica din ce vorbeați. Cînd lucrezi așa la fermă, nu tragi cu urechea și nu pui întrebări.

— Poți să știi că nu, dacă vrei să-ți ții slujba, spuse George, ceva mai îmbunat.

Dar felul în care se apărase rîndașul îl liniștise.

— Na, hai și așază-te un pic, zise el. A naibii de bătrîn îi cîinele ăla.

— Așa-i. Îl am de cînd o fost pui. Doamne, tare-o fost bun la oi cînd o fost tînăr!

Își sprijini mătura de perete și își frecă obrazul acoperit de țepi cărunți cu încheieturile degetelor.

— Cum v-o plăcut șefu'? întrebă el.

— Ne-o plăcut. Pare în regulă.

— Îi un tip de treabă, consimți rîndașul. Tre' să știi cum să-l iei.

Chiar atunci intră în baracă un tînăr. Era subțire, oacheș la față, cu ochi căprui și părul tot numai cîrlionți mici pe cap. În mîna stîngă avea o mănușă de lucru și purta cizme cu toc, la fel ca șeful.

— Îl văzurăți cumva pe bătrînu'? întrebă el.

— Numa' ce-o plecat, Curley, răspunse rîndașul. S-o dus la bucătărie, cred.

— O să-ncerc să-l ajung din urmă, zise Curley.

Ochii i se rotiră peste nou-veniți și tînărul se opri. Se uită cu răceală la George și apoi la Lennie. Brațele i se îndoiră încet din coate, iar pumnii i se încleștară. Se încordă și se aplecă ușor. Privirea îi deveni în același timp calculată și arțăgoasă. Lennie începu să se foiască sub greutatea ei și să-și miște agitat picioarele. Curley se apropie încet de el.

— Voi sînteți ăia noii pe care-i aștepta bătrînu'?

— Numa' ce-am sosit, zise George.

— Lasă-l p-ăsta mare să vorbească.

Lennie se foi stînjenit.

George zise:

— Și dacă n-are chef să vorbească?

Curley se răsuci iute.

— Fir-ar a dracu', trebe să răspundă când vorbește careva cu el! Tu de ce naiba te bagi?

— Umblăm laolaltă pe unde umblăm, spuse George cu răceală.

— Aha, deci așa.

George stătea încordat și nemișcat.

— Da, exact așa.

Lennie se uita neajutorat la George, așteptînd să-i spună ce să facă.

— Și nu-l lași p-ăsta mare să vorbească, da?

— N-are decît să vorbească dacă vrea să-ți spună ceva.

Dădu ușor din cap înspre Lennie.

— Numa' ce-am sosit, zise Lennie încet.

Curley se uită fix la el.

— Na, data viitoare să faci bine să răspunzi cînd vorbește careva cu tine.

Se întoarse spre ușă și ieși, cu coatele încă ușor îndoite.

George se uită după el și apoi se răsuci către rîndaș:

— Ia zi, care-i baiu' cu el? Lennie nu i-o făcut nimica.

Bătrînul se uită precaut spre ușă, ca să se asigure că nu ascultă nimeni.

— Ȃla-i băiatu' lu' șefu', zise el încet. Curley le cam are cu bătaia. O făcut ceva box la viața lui. Îi la categoria ușoară și le cam are cu bătaia.

— Păi, n-are decît, spuse George. Nu tre' să se ia de Lennie. Lennie nu i-o făcut nimica. Ce-are de i-o cășunat pe Lennie?

Rîndașul rămase pe gînduri...

— Păi, na... să-ți zic o chestie. Curley îi ca mulți popîndoci. Nu-i suferă p-ăia care-s bine făcuți. Tot timpu' se ia d-ăștia mari. De parcă-i furios pe ei că el nu-i mare. Sigur ai mai văzut și tu d-ăștia mici... D-ăștia veșnic puși pe hartă.

— Așa-i, zise George. Am văzut destui d-ăștia mici care se dau mari. Da' Curley ăsta ar face bine să nu se ia în bețe cu Lennie. Lennie nu le are cu bătaia, da' licheaua asta de Curley o s-o-ncaseze dacă se ia de Lennie.

— Păi, Curley le cam are cu bătaia, zise sceptic rîndașul. Întotdeauna am zis că nu-i drept. Să zicem că se repede Curley la o matahală de om din ăsta și-l bate măr. Toată lumea zice că ce grozav îi Curley. Și să zicem că face tot aia, da' îi bătut măr. Toată lumea o să zică atunci că matahala ar face bine să caftească pe unu' de seama lui, ba, cine știe, o să se și pună toți grămadă pe el. Întotdeauna am zis că nu-i drept. După cum văd io lucrurile, nimeni n-are nici o șansă cu Curley.

George se uita înspre ușă.

— Mă rog, ar face bine să se ferească de Lennie, spuse el pe un ton sumbru. Lennie nu-i cine știe ce bătauș, da' Lennie îi puternic și iute și Lennie nu știe ce-i aia regulă.

Se duse la masa pătrată și se așeză pe una dintre lădițe. Adună câteva din cărțile împrăștiate și le amestecă.

Bătrînul se așeză pe altă lădiță.

— Să nu-i zici lu' Curley că ți-am spus toate astea. M-ar face praf. Lui ce-i pasă? Pe el nu-l dă nimeni afară, că tac-su îi șefu'.

George tăie cărțile și începu să le întoarcă, uitîndu-se la fiecare și aruncîndu-le într-o grămadă.

— Mie Curley ăsta mi se pare-un ticălos, zise el. Nu-mi plac tipii mici și răutăcioși.

— În ultimul timp parcă-i și mai rău, zise rîndașul. S-o însurat acu' două săptămîni. Nevasta stă acasă la șefu'. Curley parcă îi și mai fudul de cînd s-o însurat.

— Poate se dă mare în fața lu' nevastă-sa, mormăi George.

Rîndașul se prinse în bîrfă:

— Ai văzut mînușa aia a lui de pe mîna stîngă?

— Da, am văzut-o.

— Ei bine, mînușa aia îi plină cu vaselină.

— Vaseline? De ce dracu'?

— Păi, stai să-ți zic o chestie. Curley zice că-și ține mâna moale pentru nevastă-sa.

George își studie concentrat cărțile.

— Ce porcărie să zică așa ceva, spuse el.

Bătrînul se liniști. Smulsese un comentariu negativ de la George. De-acum se simțea în siguranță și începu să vorbească pe un ton mai încrezător.

— Stai numa' s-o vezi pe nevasta lu' Curley.

George tăie din nou cărțile și își făcu o pasi-ență, încet și cu mare grijă.

— Frumușică? întrebă el indiferent.

— Mda. Frumușică... da'...

George își studia cărțile.

— Da' ce?

— Ei bine... îi cam fug ochii.

— Serios? Măritată de două săptămîni și-i fug ochii? Poate d-aia îl mîncă-n fund pe Curley.

— Am văzut-o io cum îi făcea ochi dulci lu' Slim. Slim îi căruțaș. Un tip tare de treabă. Slim nu trebe să poarte cizme cu toc în căruță. Am văzut-o io cum îi făcea ochi dulci lu' Slim. Curley n-o văzut-o. Și-am văzut-o cum îi făcea ochi dulci și lu' Carlson.

George se prefăcu că nu-l interesează.

— Văd c-o să ne distrăm de numa'.

Rîndașul se ridică de pe lădiță.